

Pacte per la
Reindustrialització
del Vallès Occidental

INFORME DE SEGUIMENT 2019

**PROPOSTES DE RECOMANACIONS I MILLORES
EN L'ELABORACIÓ DE LES ORDENANCES
I LA FISCALITAT LOCAL
AMB AFECTACIÓ A L'ACTIVITAT INDUSTRIAL.**

Secretaria tècnica

ANTECEDENTS

El 15 de setembre de 2017 a Sant Cugat del Vallès es va constituir la **Taula de fiscalitat local industrial amb afectació a la indústria** com un espai d'intercanvi de coneixement i cooperació de les polítiques fiscals en relació a la promoció i l'impuls del teixit industrial a la nostra comarca.

A la sessió constituent, es va presentar el document *Propostes de recomanacions i millores en l'elaboració de les ordenances i la fiscalitat local amb afectació a l'activitat industrial*, amb l'objectiu de disposar d'un marc comú de treball amb unes primeres propostes i recomanacions compartides.

El document resultant de la sessió, constituïa 22 propostes a partir de 4 grans blocs que, alhora, són també objectius de la Taula. Aquests blocs van ser:

1. Per establir uns mínims i millor harmonització de les bonificacions existents,
2. Per incentivar noves mesures fiscals innovadores que fomentin l'activitat industrial sostenible,
3. Per contribuir a un territori que facilita el desenvolupament de l'activitat industrial.
4. Per unes administracions locals intel·ligents en la gestió de la fiscalitat.

Els principals impostos amb propostes recollides foren:

- ✓ l'IBI (Impost de Béns Immobles),
- ✓ l'IAE (Impost d'Activitats Econòmiques),
- ✓ l'ICIO (Impost sobre construccions, instal·lacions i obres)

No obstant, s'ha considerat necessari que l'informe de seguiment 2019, canviés la seva estructura adaptant-se als avenços i prioritats de la mesura de Fiscalitat.

Per tant, en aquesta edició, s'han re-formulat els blocs establint-ne els següents:

1. Millorar l'impacte de la fiscalitat verda i dels incentius pel foment de l'activitat industrial sostenible.
2. Activar noves mesures fiscals de transformació i millora dels espais industrials.
3. Establir uns mínims d'harmonització de les bonificacions i de la seva tramitació.

INFORME DE SEGUIMENT I MILLORES

L'objectiu del present informe és exposar una valoració del grau d'acompliment de les propostes realitzades en les ordenances vigents i, alhora, incorporar noves propostes de millora i aspectes a tenir en compte.

Així mateix, aquest seguiment anual ens permet detectar canvis o noves incorporacions respecte a anys anteriors per tal d'avaluar quines modificacions s'estan duent a terme respecte la implementació de les bonificacions.

Els municipis valorats són 19 dels 23 totals del Vallès Occidental, dos més respecte al primer informe de seguiment. Badia del Vallès, Gallifa, Matadepera i Rellinars, queden exclosos per no comptar amb activitat industrial.

Respecte el 2018, i a nivell general, s'han identificat novetats o modificacions importants en relació a bonificacions vinculades a l'activitat industrial en 6 municipis i per a una sola bonificació. En concret ens referim als municipis de Castellbisbal, Palau-solità i Plegamans, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze del Vallès i Terrassa, que han incorporat la recomanació, per a la qual es va elaborar una guia, d'establir a les ordenances fiscals 2019 una bonificació compartida en l'ICIO del 95% per a la reconstrucció i rehabilitació de naus industrials obsoletes i en desús.

Finalment, exposar que els canvis en l'estructura del present informe venen marcats pels avanços en l'elaboració dels dos informes específics de la mesura de Fiscalitat, a saber:

- L'elaboració d'un estudi sobre la Fiscalitat local verda, amb la intenció de comptar amb una primera avaluació de l'impacte del sistema de bonificacions a les empreses i proposar mesures per a millorar-lo.

Mentre que a l'informe originari de recomanacions, les mesures que podien estar relacionades amb fiscalitat verda només es recollien amb l'objectiu d'aconseguir una harmonització entre municipis. Amb aquest estudi 'Fiscalitat verda local', elaborat en el últim trimestre de 2019, s'ha recollit i ampliat moltes de les recomanacions originaries centrant-se aquest cop però en com millorar l'aplicació i l'impacte mediambiental d'aquestes.

A més, la declaració d'emergència climàtica del Vallès Occidental el 16 de setembre de 2019, ha tornat en prioritari l'objectiu d'explorar més en profunditat, i de manera específica, noves eines o millora de les existents en matèria de política fiscal local per l'impuls de la competitivitat i la sostenibilitat al sector industrial.

- L'elaboració d'un protocol per a la simplificació administrativa de les llicències d'activitats i obres. Aquest protocol s'ha realitzat en l'últim trimestre de l'any 2019 i d'ell se'n desprenen un seguit de recomanacions, específiques i detallades, algunes de les quals ja s'apuntaven en l'informe de recomanacions, el seguiment de les quals també es farà en document apart i específic.

A continuació, s'exposa l'informe de seguiment de l'any 2019 amb els 3 nous blocs i les seves propostes corresponents. Per a cada proposta o recomanació, s'identifica la situació actual (en color gris) i per a cada bloc la possibilitat de noves propostes o aspectes de millora (en color blau).

1. MILLORA DE L'IMPACTE DE LA FISCALITAT VERDA I DELS INCENTIUS PEL FOMENT DE L'ACTIVITAT INDUSTRIAL SOSTENIBLE

Per la transició energètica:

- Bonificació IBI del 50% de la quota íntegra quan s'instal·lin sistemes per l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar durant 3 anys.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	6	4	1	3	3
2019	4	4	0	7	4

- *En 4 casos falta alguna especificació respecte els temps d'aplicació de la bonificació.*
- *Tres dels municipis que l'apliquen, ho fan només per habitatge.*

- Bonificació IAE de la quota als subjectes passius que utilitzen o produeixen energia a partir d'instal·lacions per a l'aprofitament d'energies renovables o sistemes de cogeneració de, com a mínim, un 25%.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	2	8	2	6	
2019	2	8	2	7	

- Bonificació ICIO del 95% per les obres d'implantació d'energia solar tèrmica i plaques fotovoltaïques.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	10		2	5	
2019	14		2	3	

En alguns casos no queda clara la distinció entre habitatge i altres immobles.

Per la millora de la qualitat de l'aire:

- Bonificació ICIO del 95% d'aquelles obres d'instal·lació de infraestructures de càrrega de vehicles elèctrics, tipus semi ràpid, incloses en zones d'estacionament de vehicles preexistent amb accés al públic.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	1		1	15	
2019	4			15	

- Bonificació de l'IVTM dels vehicles d'empresa o transport de mercaderies que, per la classe de carburant utilitzat, o per les característiques dels seus motors, es considera que produeixen menor impacte ambiental:

- o 50% en els vehicles amb emissions entre 120-140g de CO2/km
- o 75% en els vehicles amb emissions per sota dels 120g de CO2/km

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	11	4	2		
2019	10	5	3	1	

Continua fent-se servir una gran variabilitat en les classificacions dels vehicles i els tipus d'emissions.

- Bonificació del 20% de l'IAE per les empreses que estableixin un Pla de Transport per a la plantilla.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	5	1	2	9	
2019	5	2	2	10	

PROPOSTES BLOC 1. MILLORA DE L'IMPACTE DE LA FISCALITAT VERDA I DELS INCENTIVS PEL FOMENT DE L'ACTIVITAT INDUSTRIAL SOSTENIBLE

Com consideració general, i tenint en compte el context d'emergència climàtica, el percentatge de municipis que encara no apliquen incentius per implantar models més sostenibles (d'obtenció d'energia i gestió de l'aigua, mobilitat, incorporació de principis de circularitat en la producció i el comerç, etc...) és d'un terç, per la qual cosa remetem a l'informe de Fiscalitat local verda i a les seves recomanacions per reforçar aquesta línia, especialment entre PIME, que és el percentatge majoritari del teixit industrial.

Altres consideracions més específiques serien:

- Que s'expliqui, de manera clara e inequívoca, si les bonificacions van destinades a habitatge o també afecta a indústria. Resoldre aquesta ambigüitat és clau per a la transparència de la política fiscal local i una oportunitat per a incloure tot tipus d'immoble, en cas que la nova legislació sobre autogeneració d'energia renovable no sigui suficient per impulsar aquestes iniciatives.
- Tot i que les condicions que s'exigeixen en l'aplicació de les bonificacions tenen com a objectiu vetllar per a la seguretat de les instal·lacions, evitar-ne un ús abusiu, etc...la seva variabilitat pot arribar a ser un obstacle i s'hauria de treballar per trobar requisits més senzills i unificats.
- Establir una taula de correspondències clara entre els tipus de vehicle, les etiquetes existents ("eco, "zero emissions",...) i l'interval d'emissions.

2. ACTIVACIÓ DE NOVES MESURES FISCALS DE TRANSFORMACIÓ I MILLORA DELS ESPAIS INDUSTRIALS.

Per la millora de la gestió i l'estat del parc industrial

- Bonificació ICIO del 95% de la quota de l'impost a favor de les obres destinades a la nova construcció de locals industrials, derivada del trasllat a zones qualificades expressament d'industrials.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	1			16	
2019	1		2	16	

- Bonificació del 95% a l'ICIO a les empreses que activin una millora, rehabilitació i adequació de naus industrials obsoletes o en desús.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018			1	16	
2019	6		1	12	

Des de la Taula de fiscalitat local i simplificació administrativa amb afectació a la indústria es va impulsar l'elaboració d'una *Guia per a l'aplicació del 95% de bonificació en l'ICIO per a la millora i adequació de naus industrials obsoletes o en desús* arrel d'una bona pràctica compartida en la seva segona sessió de maig de 2018. Per això, es valora molt positivament que 6 dels municipis de la comarca hagin incorporat aquesta bonificació a les seves ordenances 2019 per a contribuir en la transformació dels Polígons del Vallès.

- Bonificació del 10% al IAE a les empreses que activin una millora, rehabilitació i adequació de naus industrials obsoletes o en desús.

Aquesta recomanació no ha estat aplicada.

- Incentivar que les empreses que formin part d'associacions empresarials dels polígons industrials a través de descomptes i millores en l'accés a serveis municipals.

Aquesta recomanació no ha estat aplicada.

Per adaptar els centres de treball a les necessitats canviants de les plantilles i altres millores d'interès socials

- Bonificació del 90% ICIO que afavoreixin les condicions d'accés a persones amb discapacitat.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
<i>2018</i>	<i>7</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	
<i>2019</i>	<i>9</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	

S'aprecia un augment dels municipis que apliquen aquesta bonificació.

PROPOSTES BLOC 2. ACTIVACIÓ DE NOVES MESURES FISCALS DE TRANSFORMACIÓ I MILLORA DELS ESPAIS INDUSTRIALS:

Com consideració general, l'existència d'associacions o altres tipus d'entitats que tinguin resolta la gestió del polígon amb una figura professionalitzada multiplica les possibilitats de millora, no només dels espais, sinó també de la competitivitat de les empreses, per la seva capacitat per posar en marxa serveis agregats de alt valor afegit, més enllà de les tasques clàssiques de manteniment i conservació dels polígons. La política fiscal pot ser un bon instrument per impulsar aquestes primeres implantacions.

- La declaració de la indústria com d'interès general és el recurs legal per a poder facilitar les bonificacions en els impostos anteriors. Per exemple, en ICIO (trams de 90-100%), IBI (entre 50% i 95%) o IAE (fins un 95%).
- Buscar noves formes de gestionar els polígons. Per exemple, a través de la figura dels gestors de polígons o dels Centres de Serveis de Proximitat (CSP-PAE).
- Respecte a la bonificació del 95% de l'ICIO per a la rehabilitació de naus obsoletes o en desús, la valoració sobre el seu impacte real per part de les entitats impulsores de la mesura que l'han implantat, és més que modesta. Algunes de les hipòtesis són: la dificultat per a conèixer qui té la propietat real de les naus. En molts casos, propietari i empresari no són la mateixa persona. Per això, recollim la recomanació de l'elaboració d'una *Guia dels recursos per a la transformació dels espais obsolets*, que mostri diferents iniciatives i bones pràctiques que complementin als incentius purament fiscals.
- Per a persones amb mobilitat reduïda, bonificar més enllà de la normativa vigent; crear-ne de noves i premiar les que facilitin les condicions de treball d'aquestes persones.
- Possibilitat d'aplicar bonificacions en el camp de l'interès social. Incorporar la bonificació del 25% per empreses que, tot i no estar obligades, implementin un pla de igualtat i permetin un seguiment de l'aplicació i també bonificacions d'entre el 50% i el 95%, no condicionades a l'increment de la plantilla, per a la contractació de persones amb especials dificultats d'inserció.
- Els plans de desplaçament d'empreses (PDE) no són un fi en sí mateix, sinó que molts poden generar la recomanació de fer petites adaptacions en les instal·lacions com crear pàrquings de bici, vestuaris, millorar la senyalització o l'enllumenament, etc...canvis que podrien impulsar-se, no sol de manera fiscal, sinó potser amb la millora de les tramitacions de les llicències, etc..

3. ESTABLIMENT D'UNS MÍNIMS D'HARMONITZACIÓ DE LES BONIFICACIONS I DE LA SEVA TRAMITACIÓ.

Per facilitar el desenvolupament de l'activitat industrial:

- Bonificació del IAE de la quota als subjectes passius que incrementin la mitjana de la plantilla de treballadors amb contracte indefinit a temps complet. Avançar cap als següents criteris unificats en els percentatges i escalats de les bonificacions:
 - o 15% sobre increment entre 1 i 20%
 - o 25% sobre increment entre 21 i 30%
 - o 35% sobre increment entre 41 i 50%
 - o 40% sobre increment >50%
 - o Un 10% addicional tots els casos quan es contractin persones en risc d'exclusió:

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	1	12	2	2	
2019	1	12	2	2	

Alguns municipis que apliquen bonificacions superiors ho fan condicionat a persones del municipi. En 3 municipis apliquen el plus del 10% de persones en risc d'exclusió.

- Els subjectes passius per quota municipal que durant un període impositiu obtinguin una renda o rendiment net negatiu, derivat de les activitats desenvolupades en el municipi, gaudiran d'una bonificació IAE del 10% de la quota tributària corresponent al mateix període amb un límit de tres anys. La bonificació podrà ser del 25% en el supòsit de que la renda o rendiment net negatiu no comporti un decrement de la plantilla.

	<i>Apliquen el mínim</i>	<i>Aplicació sobre el mínim</i>	<i>Aplicació sota el mínim</i>	<i>No aplicació</i>	<i>Falta alguna especificació</i>
2018	1	2	2	12	
2019	1	2	2	14	

Aquesta bonificació presenta dubtes jurídics que dificulta el seu establiment.

- Exempció en l'IBI del 100% els 3 primers anys d'inici d'activitat i del 50% pels 2 anys següents.

Aquesta recomanació no ha estat aplicada.

- Exempció IAE del 100% els 3 primers anys d'inici d'activitat (autònoms, empenedoria, empreses de nova creació, etc.) i del 50% pels 2 anys següents

Aquesta recomanació no ha estat aplicada.

Per millorar els continguts i l'accés a la informació de les ordenances locals

- A les webs municipals, crear apartats amb les ordenances amb accessibilitat fàcil i clara, amb la informació detallada de cada impost i taxa, facilitant així a les empreses l'estructura impositiva de cadascun d'ells de forma directe. Així mateix, ordenar i presentar la informació per àmbits d'actuació i/o tipus de bonificacions: inici d'activitat, foment de les activitats, dinamització comerç urbà, Rehabilitació i adequació d'edificis, locals i naus per a usos econòmics, etc.

	Sí	No	Observacions
<i>Apartat web amb les ordenances fiscals</i>	17	0	<i>Accés pel menú o seu electrònica (tràmits i publicacions oficials). Alguns, dificultats per trobar-les</i>
<i>Ordenades per anys</i>	11	6	<i>Més clarificadores les ordenances ordenades per anys. Important actualitzar el conjunt cada exercici.</i>
<i>Informació separada de cada impost o taxa</i>	14	2	<i>En alguns casos no es troba la informació separada però sí que disposa d'un índex aclaridor.</i>
<i>Es pot obtenir amb pdf</i>	16	1	
<i>Encapçalament documents pdf amb nom ajuntament i any</i>	6	11	<i>Malgrat les ordenances són consultables en pdf els documents no estan identificats. En bastantes ocasions s'indica el nom de l'Ajuntament però no l'any de l'ordenança</i>
<i>Presentar la informació per àmbits d'actuació</i>	0	17	<i>Crear un apartat específic amb el resum respecte l'afectació de les ordenances a la indústria o el comerç</i>

- Concretar les diferències entre les exempcions i bonificacions de caràcter obligatori i les de caràcter potestatiu, on les de caràcter obligatori estiguin reflectides en la seva totalitat.

Aplicació parcial: es fa una separació entre obligatorietat i potestat però, bé no es fa una transcripció completa dels suposats i condicionaments de les bonificacions obligatòries, o bé, situen com potestatives bonificacions que la resta han situat com obligatòries.

- Facilitar un ús del llenguatge el més entenedor possible i comprensiu per a les empreses, i no discriminatori i inclusiu en relació a la diversitat de la ciutadania.

En general, el llenguatge utilitzat a totes les ordenances és de molt difícil comprensió.

Per agilitzar les tramitacions administratives establint uns protocols generals que millorin la coordinació dels circuits interns

- Al primer informe de seguiment de les recomanacions 2018 s'havia fet la proposta d'elaboració d'un Protocol de simplificació dels tràmits administratius de llicències d'obres i activitats. Aquest projecte s'ha dut a terme en el tercer trimestre de 2019 i el desplegament de les recomanacions que contempla s'efectuarà dins del marc del nou pla d'acció 2020-2021 del Pacte per la Reindustrialització.

PROPOSTES BLOC 3. ESTABLIMENT D'UNS MÍNIMS D'HARMONITZACIÓ DE LES BONIFICACIONS I LA SEVA TRAMITACIÓ:

L'harmonització legislativa pren sentit en la mesura en què l'aplicació generalitzada d'una política fiscal determinada i coordinada, pot generar una imatge potent com territori facilitador de l'activitat econòmica, atractiu per a la indústria i pel talent.

Així mateix, l'harmonització també és desitjable en sí mateixa en determinats casos; com per exemple, en la classificació de vehicles en funció de la seva capacitat contaminant o en la fixació de determinats trams que simplificarien molt el coneixement del règim regulador de la comarca per part dels gestors laborals privats, per així, saber més fàcilment si una determinada bonificació és aplicable a l'empresa, client, etc....

A nivell específic:

- Aplicar una certa unificació o regulació interna en la manera de comunicar les ordenances i com s'han de tramitar. Unes pautes internes a nivell comarcal per ubicar, endreçar i presentar les ordenances en vigor podrien facilitar i simplificar molt el seu accés.
- Crear algun tipus d'òrgan comarcal jurídic per donar resposta o solucions legals a determinats dubtes jurídics, la qual cosa podria facilitar l'aplicació d'algunes eines fiscals que no es fan servir actualment, per manca de temps per part del personal tècnic.
- Establir xarxes de treball amb la constitució, per exemple, d'un grup de treball comarcal del personal tècnic encarregat de la gestió i tramitació de les llicències d'obres i activitats que puguin elaborar recomanacions, dissenyar i compartir bones pràctiques i, en general, crear sinèrgies a partir de la seva expertesa.
- Crear eines per a l'intercanvi i accés a la informació. Un exemple pot ser la iniciativa del Consell Comarcal del Vallès Occidental, que en el portal de polígons i empreses industrials ha creat un apartat específic de la fiscalitat local en el qual, a part de facilitar la informació bàsica de les ordenances també vol posar en valor aquells elements que ajudin a potenciar i difondre una política industrial comuna. En aquest sentit, la creació d'un sistema per a facilitar la informació actualitzada anualment podria agilitzar molt el procés de cerca i disminuir els errors en la informació donada, a més d'optimitzar els recursos humans de totes les entitats participants.
- Establir convenis de col·laboració amb entitats supracomarcal, com per exemple, amb Diputació (encarregada de la recaptació de la majoria dels municipis vallesans), per promoure la interoperabilitat entre administracions, especialment pel que fa a la cessió de dades per poder fer estudis d'abast comarcal.

- Crear un sistema comarcal d'indicadors que permeti activar i experimentar una metodologia compartida d'avaluació, gestió i mesura de la inversió realitzada pels ajuntaments als polígons industrials, que permeti saber el retorn que reben les empreses de forma acurada.
- Crear un fons comarcal d'inversions, mitjançant la incorporació de canvis i/o noves mesures fiscals que permetin disposar d'un pressupost per activar accions específiques com: programes de millora dels polígons industrials, de suport a l'empresa industrial, d'impuls a la implementació de l'economia circular, etc...